

WYMAGANIA EDUKACYJNE

SPECJALNOŚĆ INSTRUMENTALISTYKA

Przedmiot

KSZTAŁCENIE SŁUCHU

DRUGI ETAP EDUKACYJNY

Klasa I

Uczeń rozpoznaje i odtwarza ze słuchu:

- 2 interwały proste tworzące motyw linearny w średnicy skali dźwiękowej;
- 1 interwał prosty/złożony stanowiący współbrzmienie w średnicy skali dźwiękowej;
- 1 trójdźwięk w układzie skupionym - spośród wszystkich rodzajów i postaci – stanowiący współbrzmienie w średnicy skali dźwiękowej;
- gamę durową/molową – do 7 znaków (w moll także jej odmiany) graną w górę w średnicy skali dźwiękowej;
- tetrachord – spośród czterech jego rodzajów – grany w górę w średnicy skali dźwiękowej;
- trójdźwięki triady harmoniczej i dominanty septymowej w przebiegu funkcyjnym.

Uczeń odtwarza z wyobraźni (śpiewa):

- ciąg kwint czystych;
- interwał prosty/złożony;
- interwał prosty i jego przewrót;
- interwał dysonansowy z rozwiązaniem;
- motyw złożony z 2 interwałów;
- progresję tonalną o prostym wzorze 1-taktowym;
- gamy durowe/molowe do siedmiu znaków, także w odmianach;
- tetrachordy wszystkich rodzajów;
- triadę harmoniczną we wskazanej gamie do 7 znaków;
- interwały gamowłaściwe;
- trójdźwięki wszystkich rodzajów i postaci;
- dominantę septymową z rozwiązaniem na tonikę i tonikę VI stopnia.

Uczeń odtwarza z pamięci:

- prosty jednogłosowy przykład muzyczny (melodyczny lub rytmiczny) po prezentacji słuchowej lub wzrokowej;
- jednotaktowy schemat rytmiczny po prezentacji słuchowej w ramach tzw. łańcucha rytmicznego;
- melodię tonalną, do której stale dodawany jest jeden dźwięk.

Uczeń improwizuje:

- dwutaktową frazę melodyczną tonalną;
- rytm do podanego tekstu słownego;
- jednotaktowy schemat rytmiczny w ramach tzw. łańcucha rytmicznego (bez powtarzania).

Uczeń tworzy:

- melodię tonalną do podanego schematu rytmicznego;
- melodię tonalną do podanego tekstu słownego.

Uczeń uzupełnia:

- brakujący tekst przebiegu melodycznego/rytmicznego.

Uczeń rozpoznaje i nazywa w przykładzie muzycznym poprzez analizę słuchową/wzrokową:

- interwały i akordy;
- tryb tonacji;
- konkretną tonację – po podaniu a1;
- zjawiska metryczne;
- funkcje triady harmoniczej;
- obsadę wykonawczą;
- zasadę kształtowania formy.

Uczeń czyta:

- nuty głosem w zakresie jednogłosu w oparciu o tonalność i proste skale, głównie w ramach diatoniki (notacja w kluczu wiolinowym i basowym);
- nuty głosem i na fortepianie jednocześnie w zakresie dwugłosu, w oparciu o tonalność, głównie w ramach diatoniki (notacja w kluczu wiolinowym i basowym);
- nuty głosem przy fortepianowym akompaniamencie nauczyciela, głównie w ramach diatoniki;
- nuty głosem w zakresie dwugłosu wokalnego, głównie w ramach diatoniki;
- przebiegi rytmiczne w zakresie jednogłosu.

Uczeń zapisuje:

- jednogłosowe dyktanda monorytmiczne oparte na diatonice;
- jednogłosowe dyktanda pamięciowe oparte na diatonice;
- jednogłosowe dyktanda rytmiczne oparte na podziale regularnym;
- proste dwugłosowe dyktanda melodyczne;
- dyktanda interwałowe;
- dyktanda akordowe (trójdźwięki i D7);
- dyktanda harmoniczne oparte na triadzie harmoniczej.

Uczeń koryguje zapis:

- jednogłosu melodycznego/rytmicznego;
- dwugłosu melodycznego.

Uczeń uzupełnia zapis:

- jednogłosu melodycznego/rytmicznego;
- dwugłosu melodycznego.

Uczeń samodzielnie:

- korzysta z literatury specjalistycznej i dostępnych technik informacyjnych;
- poznaje literaturę muzyczną poprzez udział w koncertach i słuchanie nagrań;
- korzysta z programów komputerowych służących doskonaleniu kompetencji słuchowych.

Klasa II

Uczeń rozpoznaje i odtwarza ze słuchu:

- 2 interwały proste/1 złożony tworzące/-y motyw linearny w średnicy skali dźwiękowej
- 2 interwały proste/1 prosty i 1 złożony stanowiące następujące po sobie współbrzmienia w średnicy skali dźwiękowej
- 1 trójdźwięk w układzie skupionym - spośród wszystkich rodzajów i postaci – stanowiący współbrzmienie w średnicy skali dźwiękowej
- gamę durową/molową do 7 znaków (jej odmianę), graną w górę/w dół w średnicy skali dźwiękowej
- tetrachord - spośród czterech jego rodzajów – grany w górę/w dół w średnicy skali dźwiękowej
- trójdźwięki triady harmoniczej, dominantę septymową i tonikę VI stopnia w przebiegu funkcyjnym
- postać dominanty septymowej
- skale poznane na zasadach muzyki (starogreckie, pentatonika, średniowieczne, cygańskie, góralska, całotonowa, dwunastotonowa)

Uczeń odtwarza z wyobraźni (śpiewa):

- ciąg kwint czystych,
- interwał prosty i jego przewrót,
- interwał dysonansowy z jego rozwiązaniem,
- motyw złożony z 2 interwałów prostych,
- progresję modulującą o prostym wzorze 1-taktowym,
- gamy durowe/molowe do siedmiu znaków, także w odmianach,
- tetrachordy wszystkich rodzajów,
- triadę harmoniczną we wskazanej gamie do 7 znaków z zastosowaniem różnych postaci trójdźwięków,
- interwały gamowłaściwe,
- interwały charakterystyczne w gamach durowych z rozwiązaniem,
- dominantę septymową w postaci zasadniczej i przewrotach z rozwiązaniem na tonikę i tonikę VI stopnia,
- trójdźwięki wszystkich rodzajów i postaci,
- skale poznane na zasadach muzyki (starogreckie, pentatonika, średniowieczne, cygańskie, góralska, całotonowa, dwunastotonowa).

Uczeń odtwarza z pamięci:

- jednogłosowy przykład muzyczny (melodyczny lub rytmiczny) po prezentacji słuchowej lub wzrokowej,
- jednotaktowy schemat rytmiczny po prezentacji słuchowej w ramach tzw. łańcucha rytmicznego,
- melodię tonalną, do której stale dodawany jest jeden dźwięk.

Uczeń improwizuje:

- dwutaktową frazę melodyczną opartą na skali,
- rytm do krótkiego tekstu słownego.

Uczeń tworzy:

- melodię tonalną/opartą na skali oraz towarzyszące jej ostinato rytmiczne
- melodię tonalną do podanego tekstu słownego

Uczeń uzupełnia:

- brakujący tekst przebiegu melodycznego/rytmicznego jednogłosowego

Uczeń rozpoznaje i nazywa w przykładzie muzycznym poprzez analizę słuchową/wzrokową:

- interwały i akordy,
- tryb tonacji,
- konkretną tonację – po podaniu a1,
- zjawiska metryczne, agogiczne i dynamiczne,
- funkcje triady harmonicznej i rodzaje kadencji,
- obsadę wykonawczą,
- zasadę kształtowania formy.

Uczeń czyta:

- nuty głosem w zakresie jednogłosu w oparciu o tonalność i skale poznane na zasadach muzyki (notacja w kluczu wiolinowym i basowym oraz kluczach poznanych na zasadach muzyki: zwłaszcza sopranowym altowym i tenorowym),
- nuty głosem i na fortepianie jednocześnie w zakresie dwugłosu w oparciu o tonalność i skale poznane na zasadach muzyki (notacja w kluczu wiolinowym i basowym oraz kluczach poznanych na zasadach muzyki),
- nuty głosem przy fortepianowym akompaniamencie nauczyciela lub innego ucznia w oparciu o tonalność,
- nuty głosem w ramach trzygłosu o fakturze akordowej, głównie w oparciu o tonalność w ramach diatoniki,
- przebiegi rytmiczne, w tym a vista, w zakresie jednogłosu o niewielkim stopniu trudności,
- przebiegi rytmiczne, w tym a vista, w zakresie dwugłosu o niewielkim stopniu trudności.

Uczeń zapisuje:

- jednogłosowe dyktanda monorytmiczne oparte głównie na diatonice
- jednogłosowe dyktanda pamięciowe oparte głównie na diatonice
- jedno- i dwugłosowe dyktanda rytmiczne oparte na podziale regularnym
- proste dwu- i trzygłosowe dyktanda melodyczne
- dyktanda interwałowe
- dyktanda akordowe (trójdźwięki i D7)
- dyktanda harmoniczne oparte na triadzie harmonicznej

Uczeń koryguje zapis:

- jednogłosu melodycznego/rytmicznego,
- dwu- i trzygłosu melodycznego.

Uczeń uzupełnia zapis:

- jednogłosu melodycznego/rytmicznego,
- dwu- i trzygłosu melodycznego.

Uczeń samodzielnie:

- korzysta z literatury specjalistycznej i dostępnych technik informacyjnych,
- poznaje literaturę muzyczną poprzez udział w koncertach i słuchanie nagrań,
- korzysta z programów komputerowych służących doskonaleniu kompetencji słuchowych.

KLASA III

Uczeń rozpoznaje i odtwarza ze słuchu:

- 3 interwały proste/2 złożone tworzące/-y motyw linearny w średnicy skali dźwiękowej
- 2 interwały proste/złożone stanowiące następujące po sobie współbrzmienia w średnicy skali dźwiękowej
- 1 trójdźwięk w układzie skupionym/rozległym - spośród wszystkich rodzajów i postaci – stanowiący współbrzmienie w skali dźwiękowej od c – c3
- gamę durową/molową do 7 znaków (jej odmianę), graną w górę/w dół w średnicy skali dźwiękowej,
- tetrachord - spośród czterech jego rodzajów – grany w górę/w dół w średnicy skali dźwiękowej
- akordy triady harmoniczej (w tym oS, +S, oD) w postaci zasadniczej i przewrotach w przebiegu funkcyjnym (także zawierającym dźwięki obce)
- postać i pozycję dominanty septymowej
- skale poznane na zasadach muzyki (starogreckie, pentatonika, średniowieczne, cygańskie, góralska, całotonowa, dwunastotonowa)

Uczeń odtwarza z wyobraźni (śpiewa):

- przewrót usłyszanego interwału prostego
- interwał prosty na podstawie usłyszanego interwału złożonego
- motyw złożony z 3 interwałów prostych
- progresję modulującą o wzorze 2-taktowym
- gamy durowe/molowe do siedmiu znaków, także w odmianach
- triadę harmoniczną we wskazanej gamie do 7 znaków z zastosowaniem różnych postaci trójdźwięków
- interwały charakterystyczne w gamach molowych z rozwiązaniem
- trójdźwięki wszystkich rodzajów i postaci
- połączenia akordów w relacji kwinty (najbliższa droga) i sekundy (ruch przeciwny)
- skale poznane na zasadach muzyki (starogreckie, pentatonika, średniowieczne, cygańskie, góralska, całotonowa, dwunastotonowa)

Uczeń odtwarza z pamięci:

- jedno- lub dwugłosowy przykład muzyczny (melodyczny lub rytmiczny) po prezentacji słuchowej lub wzrokowej
- melodię opartą poszerzonej tonalności, do której stale dodawany jest jeden dźwięk

Uczeń improwizuje:

- czterotaktowe zdanie muzyczne tonalne/oparte na skali
- rytm do krótkiego tekstu słownego
- jednotaktowy schemat **rytmiczny** bezpośrednio po prezentacji słuchowej w ramach tzw. łańcucha rytmicznego z powtarzaniem poprzedniego taktu

Uczeń tworzy:

- melodię tonalną/opartą na skali oraz towarzyszące jej ostinato rytmiczne,
- melodię tonalną do podanego tekstu słownego.

Uczeń uzupełnia:

- brakujący tekst przebiegu melodycznego/rytmicznego.

Uczeń rozpoznaje i nazywa w przykładzie muzycznym poprzez analizę słuchową/wzrokową:

- interwały i akordy
- tryb tonacji lub rodzaj skali
- konkretną tonację – po podaniu a1
- zjawiska metryczne, agogiczne i dynamiczne
- funkcje triady harmoniczej i rodzaje kadencji
- obsadę wykonawczą
- fakturę
- zasadę kształtowania formy

Uczeń czyta:

- nuty głosem w zakresie jednogłosu w oparciu o tonalność i skale poznane na zasadach muzyki (notacja w kluczu wiolinowym i basowym oraz kluczach poznanych na zasadach muzyki: zwłaszcza sopranowym altowym i tenorowym), z uwzględnieniem partii instrumentów transponujących (B, A)
- nuty głosem i na fortepianie jednocześnie w zakresie dwugłosu w oparciu o tonalność i skale poznane na zasadach muzyki (notacja w kluczu wiolinowym i basowym oraz kluczach poznanych na zasadach muzyki)
- nuty głosem przy fortepianowym akompaniamencie nauczyciela lub innego ucznia w oparciu o tonalność
- nuty głosem w ramach trzygłosu o fakturze akordowej, głównie w oparciu o tonalność w ramach diatoniki
- przebiegi rytmiczne, w tym a vista, w zakresie jednogłosu o niewielkim stopniu trudności
- przebiegi rytmiczne, w tym a vista, w zakresie dwugłosu o niewielkim stopniu trudności

Uczeń zapisuje:

- jednogłosowe dyktanda monorytmiczne oparte na skali dwunastotonowej
- jednogłosowe dyktanda pamięciowe oparte na tonalności i skalach
- jedno- i dwugłosowe dyktanda rytmiczne oparte na podziale regularnym i nieregularnym
- dwu i trzygłosowe dyktanda melodyczne oparte na tonalności rozszerzonej i atonalności
- dyktanda interwałowe
- dyktanda akordowe (trójdźwięki i D7)
- dyktanda harmoniczne oparte na triadzie harmoniczej

Uczeń koryguje zapis:

- jedno- i dwugłosu melodycznego/rytmicznego,
- trzygłosu melodycznego.

Uczeń uzupełnia zapis:

- jedno- i dwugłosu melodycznego/rytmicznego,
- trzygłosu melodycznego.

Uczeń samodzielnie:

- korzysta z literatury specjalistycznej i dostępnych technik informacyjnych
- poznaje literaturę muzyczną poprzez udział w koncertach i słuchanie nagrań
- korzysta z programów komputerowych służących doskonaleniu kompetencji słuchowych

KLASA IV

Uczeń rozpoznaje i odtwarza ze słuchu:

- 3 interwały proste/2 złożone tworzące/-y motyw linearny w skali dźwiękowej C do c3
- 2 interwały proste/złożone stanowiące następujące po sobie współbrzmienia w skali dźwiękowej C do c3
- 2 trójdźwięki w układzie skupionym/rozległym, także posiadające wspólny składnik (w basie lub sopranie) - spośród wszystkich rodzajów i postaci - stanowiący współbrzmienie w skali dźwiękowej od c – c3
- gamę durową/molową do 7 znaków (jej odmianę), graną w górę/w dół w średnicy skali dźwiękowej, także w ustalonych granicach, np. od c1 do c2
- akordy triady harmoniczej (w tym dysonansowe formy S i D) oraz akordy poboczne w przebiegu funkcyjnym
- czterodźwięki wszystkich rodzajów (powstałe poprzez dodanie septymy w. lub m. lub zmn. do trójdźwięków wszystkich rodzajów) w postaci zasadniczej
- skale poznane na zasadach muzyki (starogreckie, pentatonika, średniowieczne, cygańskie, góralska, całotonowa, dwunastotonowa)

Uczeń odtwarza z wyobraźni (śpiewa):

- przewrót usłyszanego interwału prostego
- interwał prosty na podstawie usłyszanego interwału złożonego
- motyw złożony z 3 interwałów prostych
- progresję tonalną i modulującą o wzorze 2-taktowym
- gamy durowe/molowe do siedmiu znaków, także w odmianach
- interwały charakterystyczne w gamach molowych z rozwiązaniem
- dysonansowe formy dominanty i subdominanty z rozwiązaniem na tonikę
- czterodźwięki wszystkich rodzajów (powstałe poprzez dodanie septymy w. lub m. lub zmn. do trójdźwięków wszystkich rodzajów)
- skale poznane na zasadach muzyki (starogreckie, pentatonika, średniowieczne, cygańskie, góralska, całotonowa, dwunastotonowa)

Uczeń odtwarza z pamięci:

- jedno- lub dwugłosowy przykład muzyczny (melodyczny lub rytmiczny) po prezentacji słuchowej lub wzrokowej
- melodię opartą poszerzonej tonalności, do której stale dodawany jest jeden dźwięk

Uczeń improwizuje:

- czterotaktowe zdanie muzyczne tonalne do ustalonego przebiegu funkcyjnego
- rytm do podanego tekstu słownego

Uczeń tworzy:

- melodię tonalną/opartą na skali oraz towarzyszące jej ostinato rytmiczne
- melodię tonalną do podanego tekstu słownego

Uczeń uzupełnia:

- brakujący tekst przebiegu melodycznego/rytmicznego

Uczeń rozpoznaje i nazywa w przykładzie muzycznym poprzez analizę słuchową/wzrokową:

- interwały i akordy
- tryb tonacji lub rodzaj skali
- konkretną tonację – po podaniu a1
- ambitus melodii
- zjawiska metryczne, agogiczne i dynamiczne
- następstwa harmoniczne i rodzaje kadencji
- środki artykulacyjne i kolorystyczne
- obsadę wykonawczą
- zasadę kształtowania formy
- fakturę i styl historyczny

Uczeń czyta:

- nuty głosem w zakresie jednogłosu w oparciu o tonalność i skale poznane na zasadach muzyki (notacja w kluczu wiolinowym i basowym oraz kluczach poznanych na zasadach muzyki: zwłaszcza sopranowym altowym i tenorowym), z uwzględnieniem partii instrumentów transponujących (B, A)
- nuty głosem i na fortepianie jednocześnie w zakresie dwugłosu w oparciu o tonalność i skale poznane na zasadach muzyki (notacja w kluczu wiolinowym i basowym oraz kluczach poznanych na zasadach muzyki)
- nuty głosem przy fortepianowym akompaniamencie nauczyciela lub innego ucznia w oparciu o tonalność
- nuty głosem w ramach trzygłosu o fakturze akordowej, głównie w oparciu o tonalność w ramach diatoniki
- przebiegi rytmiczne, w tym a vista, w zakresie jednogłosu o średnim stopniu trudności
- przebiegi rytmiczne, w tym a vista, w zakresie dwugłosu o średnim stopniu trudności

Uczeń zapisuje:

- - jednogłosowe dyktanda monorytmiczne oparte na skali dwunastotonowej
- - jedno- i dwugłosowe dyktanda pamięciowe oparte na tonalności i skalach
- - jedno- i dwugłosowe dyktanda rytmiczne oparte na podziale regularnym i nieregularnym
- - dwu i trzygłosowe dyktanda melodyczne oparte na tonalności rozszerzonej i atonalności
- - dyktanda interwałowe
- - dyktanda akordowe (trójdźwięki i czteorodźwięki)
- - dyktanda harmoniczne oparte na akordach stopni głównych i pobocznych

Uczeń koryguje zapis:

- jedno- i dwugłosu melodycznego/rytmicznego
- trzygłosu melodycznego

Uczeń uzupełnia zapis:

- jedno- i dwugłosu melodycznego/rytmicznego
- trzygłosu melodycznego

Uczeń samodzielnie:

- wyszukuje i dobiera ćwiczenia rozwijające predyspozycje słuchowe
- korzysta z literatury specjalistycznej i dostępnych technik informacyjnych
- poznaje literaturę muzyczną poprzez udział w koncertach i słuchanie nagrań
- korzysta z programów komputerowych służących doskonaleniu kompetencji słuchowych

KLASA V

Uczeń rozpoznaje i odtwarza ze słuchu:

- 4 interwały proste/3 złożone, także większe niż 15, tworzące motyw melodyczny w skali dźwiękowej C- c³
- 3 interwały proste/2 złożone, także większe niż 15, stanowiące następujące po sobie współbrzmienia w skali dźwiękowej C- c³
- 3 trójdźwięki w układzie skupionym/rozległym - spośród wszystkich rodzajów i postaci – stanowiące następujące po sobie współbrzmienia w skali dźwiękowej c – c³
- gamę durową/molową do 7 znaków (jej odmianę), graną w górę/w dół w średnicy skali dźwiękowej, także w ustalonych granicach. np. od c¹ do c²
- akordy (w tym alterowane) w przebiegu funkcyjnym zawierającym wychylenia modulacyjne oraz modulacje diatoniczne, chromatyczne i enharmoniczne
- czterodźwięki septymowe – powstałe z trójdźwięków durowych molowych po dodaniu 7 i 7< oraz z trójdźwięku zmniejszonego po dodaniu 7 i 7>, a także z trójdźwięku zwiększonego po dodaniu 7< - w postaci zasadniczej
- skale poznane na zasadach muzyki (starogreckie, pentatonika, średniowieczne, cygańskie, góralska, całotonowa, dwunastotonowa)

Uczeń odtwarza z wyobraźni (śpiewa):

- interwał prosty na podstawie usłyszanego interwału wielokrotnie złożonego
- motyw złożony z 3 interwałów prostych
- progresję tonalną i modulującą o wzorze 2-taktowym zawierającym dźwięki alterowane
- gamy durowe/molowe do siedmiu znaków, także w odmianach
- dysonansowe formy dominanty i subdominanty z rozwiązaniem na tonikę
- skale poznane na zasadach muzyki (starogreckie, pentatonika, średniowieczne, cygańskie, góralska, całotonowa, dwunastotonowa)

Uczeń odtwarza z pamięci:

- jedno- lub dwugłosowy przykład muzyczny (melodyczny lub rytmiczny) po prezentacji słuchowej lub wzrokowej
- melodię opartą poszerzonej tonalności, do której stale dodawany jest jeden dźwięk

Uczeń improwizuje:

- melodię tonalną/opartą na skali do podanego schematu rytmicznego
- rytm do podanego tekstu słownego

Uczeń tworzy:

- melodię tonalną/opartą na skali oraz towarzyszące jej ostinato rytmiczne
- aranżację popularnej melodii (z podziałem na głosy lub z akompaniamentem)

Uczeń uzupełnia:

- brakujący tekst przebiegu melodycznego/rytmicznego

- Uczeń rozpoznaje i nazywa w przykładzie muzycznym poprzez analizę słuchową/wzrokową:

- interwały i akordy
- tryb tonacji lub rodzaj skali
- konkretną tonację – po podaniu a¹
- ambitus melodii
- zjawiska metryczne, agogiczne i dynamiczne
- następstwa harmoniczne i rodzaje kadencji
- środki artykulacyjne i kolorystyczne
- obsadę wykonawczą
- fakturę
- zasadę kształtowania formy
- styl historyczny i indywidualny

Uczeń czyta:

- nuty głosem w zakresie jednogłosu w oparciu o tonalność i skale poznane na zasadach muzyki (notacja w kluczu wiolinowym i basowym oraz kluczach poznanych na zasadach muzyki: zwłaszcza sopranowym altowym i tenorowym), z uwzględnieniem partii instrumentów transponujących (B, A, F, Es)
- nuty głosem i na fortepianie jednocześnie w zakresie dwugłosu w oparciu o tonalność i skale poznane na zasadach muzyki (notacja w kluczu wiolinowym i basowym oraz kluczach poznanych na zasadach muzyki)
- nuty głosem przy fortepianowym akompaniamencie nauczyciela, innego ucznia lub własnym
- nuty głosem w ramach trzy- i czterogłosu o fakturze akordowej lub polifonicznej, głównie w oparciu o tonalność w ramach diatoniki
- przebiegi rytmiczne, w tym *a vista*, w zakresie jednogłosu o wysokim stopniu trudności
- przebiegi rytmiczne, w tym *a vista*, w zakresie dwugłosu o wysokim stopniu trudności

Uczeń zapisuje:

- jednogłosowe dyktanda monorytmiczne oparte na skali dwunastotonowej
- jedno- i dwugłosowe dyktanda pamięciowe oparte na tonalności i skalach
- jedno- i dwugłosowe dyktanda rytmiczne oparte na podziale regularnym i nieregularnym
- dwu- i trzygłosowe dyktanda melodyczne oparte na tonalności rozszerzonej i atonalności
- dyktanda interwałowe
- dyktanda akordowe (trójdźwięki, czterodźwięki i pięciodźwięki)
- dyktanda harmoniczne zawierające składniki alterowane, wychylenia modulacyjne i modulacje

Uczeń koryguje zapis:

- jedno- i dwugłosu melodycznego/rytmicznego
- trzy- i czterogłosu melodycznego

Uczeń uzupełnia zapis:

- jedno- i dwugłosu melodycznego/rytmicznego
- trzy- i czterogłosu melodycznego

Uczeń samodzielnie:

- wyszukuje i dobiera ćwiczenia rozwijające predyspozycje słuchowe
- korzysta z literatury specjalistycznej i dostępnych technik informacyjnych
- poznaje literaturę muzyczną poprzez udział w koncertach i słuchanie nagrań
- korzysta z programów komputerowych służących doskonaleniu kompetencji słuchowych

KLASA VI**Uczeń rozpoznaje i odtwarza ze słuchu:**

- 4 interwały proste/3 złożone, także większe niż 15, tworzące motyw melodyczny w skali dźwiękowej C- c³
- 3 interwały proste/2 złożone, także większe niż 15, stanowiące następujące po sobie współbrzmienia w skali dźwiękowej C- c³
- 3 trójdźwięki w układzie skupionym/rozległym, także posiadające wspólny składnik (w basie lub sopranie) - spośród wszystkich rodzajów i postaci – stanowiące następujące po sobie współbrzmienia w skali dźwiękowej C – c³
- gamę durową/molową do 7 znaków (jej odmianę), graną w górę/w dół w skali dźwiękowej C–c³, także w ustalonych granicach. np. od c¹ do c²
- akordy w przebiegu funkcyjnym zawierającym poznane na harmonii zjawiska
- czterodźwięki septymowe – powstałe z trójdźwięków durowych molowych po dodaniu 7 i 7< oraz z trójdźwięku zmniejszonego po dodaniu 7 i 7>, a także z trójdźwięku zwiększonego po dodaniu 7< - w postaci zasadniczej i przewrotach
- skale poznane na zasadach muzyki (starogreckie, pentatonika, średniowieczne, cygańskie, góralska, całotonowa, dwunastotonowa)

Uczeń odtwarza z wyobraźni (śpiewa):

- motyw złożony z 4 interwałów prostych
- progresję tonalną i modulującą o wzorze 2-taktowym zawierającym dźwięki alterowane
- gamy durowe/molowe do siedmiu znaków, także w odmianach
- czterodźwięki septymowe – powstałe z trójdźwięków durowych i molowych po dodaniu 7 i 7< oraz z trójdźwięku zmniejszonego po dodaniu 7 i 7> i z trójdźwięku zwiększonego po dodaniu 7<
- w postaci zasadniczej i przewrotach
- skale poznane na zasadach muzyki (starogreckie, pentatonika, średniowieczne, cygańskie, góralska, całotonowa, dwunastotonowa)

Uczeń odtwarza z pamięci:

- motyw złożony z 4 interwałów prostych
- progresję modulującą o wzorze 2-taktowym zawierającym dźwięki alterowane gam durowych/molowych do siedmiu znaków, także w odmianach
- czterodźwięków septymowych – powstałych z trójdźwięków durowych molowych po dodaniu 7 i 7< oraz z trójdźwięku zmniejszonego po dodaniu 7 i 7> i z trójdźwięku zwiększonego po dodaniu 7< - w postaci zasadniczej i przewrotach
- skal poznanych na zasadach muzyki (starogreckie, pentatonika, średniowieczne, cygańskie, góralska, całotonowa, dwunastotonowa)

Uczeń improwizuje:

- melodię tonalną/opartą na skali do podanego schematu rytmicznego
- rytm do podanego tekstu słownego

Uczeń tworzy:

- melodię tonalną/opartą na skali oraz towarzyszące jej ostinato rytmiczne
- aranżację popularnej melodii (z podziałem na głosy lub z akompaniamentem)

Uczeń uzupełnia:

- brakujący tekst przebiegu melodycznego/rytmicznego

Uczeń rozpoznaje i nazywa w przykładzie muzycznym poprzez analizę słuchową/wzrokową:

- interwały i akordy
- tryb tonacji lub rodzaj skali
- konkretną tonację – po podaniu a¹
- ambitus melodii
- zjawiska metryczne, agogiczne i dynamiczne
- następstwa harmoniczne i rodzaje kadencji
- środki artykulacyjne i kolorystyczne
- obsadę wykonawczą
- zasadę kształtowania formy
- styl historyczny i indywidualny

Uczeń czyta:

- nuty głosem w zakresie jednogłosu w oparciu o tonalność i skalę poznane na zasadach muzyki (notacja w kluczu wiolinowym i basowym oraz kluczach poznanych na zasadach muzyki: zwłaszcza sopranowym altowym i tenorowym), z uwzględnieniem partii instrumentów transponujących (B, A, F, Es)
- nuty głosem i na fortepianie jednocześnie w zakresie dwugłosu w oparciu o tonalność i skalę poznane na zasadach muzyki (notacja w kluczu wiolinowym i basowym oraz kluczach poznanych na zasadach muzyki)
- nuty głosem przy fortepianowym akompaniamencie nauczyciela, innego ucznia lub własnym
- nuty głosem w ramach trzygłosu o fakturze akordowej lub polifonicznej, głównie w oparciu o tonalność
- przebiegi rytmiczne, w tym *a vista*, w zakresie jednogłosu o wysokim stopniu trudności
- przebiegi rytmiczne, w tym *a vista*, w zakresie dwugłosu o wysokim stopniu trudności

Uczeń zapisuje:

- jednogłosowe dyktanda monorytmiczne oparte na skali dwunastotonowej
- jedno- i dwugłosowe dyktanda pamięciowe oparte na tonalności i skalach
- jedno- i dwugłosowe dyktanda rytmiczne oparte na podziale regularnym i nieregularnym
- dwu- i trzygłosowe dyktanda melodyczne oparte na tonalności rozszerzonej i atonalności
- dyktanda interwałowe

- dyktanda akordowe (trójdźwięki, czterodźwięki i pięciodźwięki)
- dyktanda harmoniczne zawierające składniki alterowane, wychylenia modulacyjne i modulacje

Uczeń koryguje zapis:

- jedno- i dwugłosu melodycznego/rytmicznego
- trzy- i czterogłosu melodycznego

Uczeń uzupełnia zapis:

- jedno- i dwugłosu melodycznego/rytmicznego
- trzy- i czterogłosu melodycznego

Uczeń samodzielnie

- wyszukuje i dobiera ćwiczenia rozwijające predyspozycje słuchowe
- korzysta z literatury specjalistycznej i dostępnych technik informacyjnych
- poznaje literaturę muzyczną poprzez udział w koncertach i słuchanie nagrań
- korzysta z programów komputerowych służących doskonaleniu kompetencji słuchowych